

Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen sikkert vil indrømme, at en Ønation har større Betingelse for at forsvare sig end en Landnation, fordi en Ønation kun kan undertvinges af en kombineret Hær og Flaade, hvorimod en Landnation kan undertvinges alene af en Hærmagt. Der er altsaa stor Forskel. Derfor synes jeg, at det ærede Medlems Konklusion paa dette Omraade var fuldkommen forkert.

Et Forhold, som har spillet en Rolle under disse Dages Debatter om Forsvars-sagen, har været Spørgsmaalet om, hvorvidt den almindelige Værnepligt skal bibeholdes, eller vi skal have en frivillig eller hvervet Hær. Det er alle bekendt, at vi fra Venstres Side holder paa den almindelige Værnepligt. Jeg kan henvise til vort Naboland Norge, som ogsaa i det sidste Aar har haft en Militærkommission nedsat til Drøftelse af dette Spørgsmaal. Deroppe i vort Broderland Norge er det saa karakteristisk og bemærkelsesværdigt, at der staar det radikale Venstre sammen med de andre borgerlige Partier om at bibeholde den almindelige Værnepligt. Det synes jeg ogsaa er værd at tage i Betragtning, naar vi debatterer denne Sag. Det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck udtalte forleden, at det radikale Venstres Forslag var saa virkelighedsfjernt. Det tror jeg han har fuldstændig Ret i, og jeg tror, at de Herrer fuldstændig forregner sig, naar de kommer ud med dette Forslag og vil vinde Tilhængere paa det Program, de har opstillet.

Jeg vil kortelig spørge: Er den almindelige Værnepligt en saadan Ulykke for et Land, at man maa ønske den afskaffet? Er Soldatervæsenet saa nedbrydende og nedværdigende, at man bør forlade den almindelige Værnepligt og gaa til et andet System, til en frivillig eller hvervet Hær, hvad man nu vil kaldet det? Jeg vil naturligvis erkende, at Afskyen for alt, hvad man kalder Forsvarsvæsen, er her i Landet blevet prædikeret med en Grundighed og et Eftertryk, som har sat nogen Rød i Befolkningen. Men dette gælder dog kun enkelte Kredse; i den store Almindelighed tror jeg ikke, at disse Teorier og Anskuelser har sat nogen videre Frugt. Hvis man taler med de unge, der møder op paa Session, vil man mærke, at der ingen almindelig Frygt er for at blive Soldat, heller ikke den Dag, de møder og skal i Trøjen; der er ingen almindelig Uvillie eller Lede ved Soldatertjenesten, saa længe Pligten er ens for alle, uanset Stand og Formue. Og alle ved, at det er almindelig Skik, at gamle Soldater samles 25 Aar efter, at de har været i Tje-

nesten, og da hersker der Fryd og Glæde, og de opfrisker Minderne fra de unge Dage, da de tjente sammen. Det samme er Tilfældet — og det er et Bevis for, at den almindelige Befolkning ikke ser med Uvillie eller Afsky paa den almindelige Værnepligt — i de mange Soldaterforeninger af alle mulige Vaabenarter, som er blevet oprettet rundt omkring i vort Land. Der samles ældre og yngre Mænd, drøfter Tiden fra Soldatertjenesten og opfrisker gode Minder med hinanden. Kort sagt, jeg tror slet ikke, den Uvillie er til Stede; der ofte tales saa meget om.

Jeg skal da opkaste det Spørgsmaal: Hvad er Soldaterruddannelsens Formaal? Jeg vil herom sige, at foruden Vaabenfærdighed søger den at bibringe den værnepligtige Præcision samt Orden og Renlighed med hans egen Person og egne Sager; den lærer ham en god Holdning, hurtige og adrætte Bevægelser, Nøjsomhed samt Haardførhed overfor Vejrliget og overfor legemlige Anstrengelser; den lærer ham Disciplin og Lydighed overfor givne Befalinger, Respekt og Høflighed overfor dem, der staar over ham, den lærer ham at færdes i Terrænet og finde sig til Rette under forskellige, ofte vanskelige Forhold; den giver ham Lejlighed til paa lige Fod at omgaaes og lære at kende unge Mænd af alle Samfundsklasser; hvilket er af ikke ringe Betydning for hans senere Liv og senere Virksomhed; den lærer ham endvidere Betydningen af og Glæden ved kammeratligt Sammenhold. Jeg skulde mene, at en Foranstaltning, der medfører, at en ung Mand i en vis Periode af sit Liv gennemgaar en saadan Skole, ikke kan være en Foranstaltning, der kan virke nedbrydende eller nedværdigende paa ham; tværtimod vil jeg snarere anse det for en Foranstaltning, der paa mange Omraader, paa enkelte Omraader i hvert Tilfælde, kan virke højnende paa den enkelte og dermed paa Nationens Kraft og Levedygtighed.

Saa siges det, at der hersker en forskrækkelig Raahed i Hæren. Det vilde naturligvis være fantastisk at paastaa, at der ikke er Raahed i Hæren, der findes Raahed overalt i Verden, i Skolen, paa Arbejdspladser, i Karlekamre, overalt, hvor Mænd kommer sammen, og altsaa findes der ogsaa Raahed i Hæren. Men jeg tror, at den Raahed er i meget stærk Tilbagegang. Der er her sket et betydeligt og godt Fremskridt i de senere Aar. I 1909 holdt det ærede Medlem Hr. Pinstrup en Tale her i Folketinget, i hvilken han skildrede Forholdene ved den Afdeling, hvor han havde